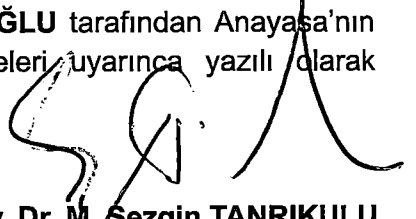

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Sayın Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca devlet, herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğün en temel ayaklarından biri olan koruyucu hekimlik ve Genişletilmiş Bağışıklama Programı, başta bebekler ve çocuklar olmak üzere tüm toplumu aşıyla önlenabilir bulaşıcı hastalıklardan koruyan en hayati sağlık politikasıdır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) kriterlerine göre, kızamık, çocuk felci, boğmaca gibi hastalıklarda toplumsal bağışıklığın (sürü bağışıklığı) sağlanabilmesi ve salgınların önlenebilmesi için aşı kapsayıcılık oranının en az yüzde 95 seviyesinde tutulması gerekmektedir.

Ancak basına ve kamuoyuna yansıyan son verilere göre; Türkiye'nin en yoğun nüfuslu metropolü olan İstanbul'da aşı kapsayıcılığı oranının kritik eşik olan yüzde 95'in çok gerisine düşerek yüzde 90'ın altına indiği bildirilmektedir. Nüfus yoğunluğu, iç ve dış göç dinamikleri ile uluslararası insan hareketliliğinin merkezinde yer alan İstanbul'da bağışıklama oranlarındaki bu dramatik düşüş; halk sağlığı açısından telafisi imkânsız bir risk barındırmaktadır.

Aşı oranlarındaki bu gerilemenin arkasında; son yıllarda giderek artan ve bilimsel dayanaktan yoksun "aşı reddi/aşı karşıtlığı" kampanyalarının yanı sıra, Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) yaşanan aşı tedarik sıkıntıları, sağlık personeli eksikliği ve derinleşen ekonomik kriz nedeniyle dezavantajlı grupların birinci basamak sağlık hizmetlerine erişiminde yaşadığı zorlukların bulunduğu ifade edilmektedir. Yüzde 90'ın altındaki bir kapsayıcılık, on yıllardır görülmeyen bulaşıcı hastalıkların ve bunlara bağlı çocuk ölümlerinin yeniden ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Basına yansıyan ve İstanbul'da aşı kapsayıcılığının yüzde 90'ın altına düştüğünü işaret eden veriler Bakanlığınızca doğrulanmakta mıdır? 2024, 2025 ve Ekim 2026 itibarıyla İstanbul genelinde çocukluk çağı aşılarının (özellikle KKK - Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak ve DaBT-İPA-Hib) kapsayıcılık oranları ilçe bazında yüzde kaçtır?
2. DSÖ'nün güvenli sınır kabul ettiği yüzde 95 eşiğinin altına inilmesinin temel nedenleri (aşı tedarik zincirindeki aksamalar, ASM'lerdeki eksiklikler, göçmen nüfus hareketliliği veya aşı reddi) Bakanlığınızın ilgili birimlerince (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü) analiz edilmiş midir?
3. 2021 yılından Ekim 2026 tarihine kadar, İstanbul'da ve Türkiye genelinde çocuklarına aşı yaptırmayı reddeden (aşı reddi belgesi imzalayan veya aşıdan kaçınan) aile sayısı yıllara göre kaçtır?

4. Bilimsel hiçbir temeli olmayan aşı karşıtlığı ve dezenformasyon kampanyalarının halk sağlığını doğrudan tehdit eder boyuta ulaşması karşısında; aşı reddini yasal bir çerçevede denetim altına alacak, aşılamaı teşvik edecek ve çocukların "sağlık hakkını" ebeveynlerin keyfiyetine bırakmayacak yasal bir mevzuat çalışması Bakanlığınızın gündeminde midir?
5. Aşı kapsayıcılığındaki düşüşe paralel olarak; son üç yıl içerisinde İstanbul'da kızamık, boğmaca, kabakulak ve suçiçeği gibi aşıyla önlenabilir hastalıkların vaka sayılarında artış tespit edilmiş midir? Bu hastalıklara bağlı olarak yoğun bakımda tedavi gören veya yaşamını yitiren çocuk sayısı kaçtır?
6. İstanbul'daki Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) son iki yılda Hepatit, Tetanoz, BCG (Verem) ve Kuduz başta olmak üzere rutin aşılar da tedarik ve lojistik sorunları yaşandığı iddiaları doğru mudur? ASM'lerin aşı dolaplarında yeterli stok bulunmaması, kapsayıcılık oranlarındaki düşüşte ne kadar etkilidir?
7. İstanbul gibi devasa bir metropolde "aşı takibi ve filyasyon" süreçlerinde görevli ebe, hemşire ve filyasyon ekibi sayısı yeterli midir? Eksik aşıllı çocukların takibinin sağlanması için 2026 yılı içerisinde birinci basamak sağlık kuruluşlarına ilave personel ataması yapılmış mıdır?
8. Toplumsal bağışıklık kalkanını yeniden yüzde 95 seviyesinin üzerine çıkarmak ve olası bir kızamık/çocuk felci salgınına önlemek amacıyla Bakanlığınızca hayata geçirilecek acil eylem planı nedir?